

училището си. Особено се грижелъ да бжде усвоена гръцката национална идея и старогръцки езикъ отъ ученицитѣ българи. Такива били тукъ, освенъ Иванъ Добровски: Захарий Струмски, Георги Бусилинь, Иларионъ Михайловски (Макариополски), братята му Никола и Димитъръ Михайловски, Г. Атанасовичъ, Стоянъ Чомаковъ и др. Тѣ всички клонѣли къмъ религията на фанатичния гръкъ и станали членове на малкото панелинистично дружество. Но Добровски пръвъ съзнава пакостнитѣ последици на такова приобщаване на сънароднитѣ си и смѣло се заема да ги откъсне отъ каиризма и възвърне къмъ българското имъ родолюбие, въ духа на Паисия.

Той основава — въ противовесъ на теософиститѣ — едно „Славяно-българско ученолюбиво дружество“, въ което влизатъ почти всички българчета на Андросъ. И той подържа между тѣхъ убеждението, че е пакостно за народа ни да бжде подчиненъ духовно и културно на гърцизма. Взимайки примѣръ отъ другъ знаменитъ гръцки ученъ Котаи, противникъ на Каири и Неофитъ Дука по въпроси на езиковото обучение, който искалъ да се създаде литература на живия новогръцки езикъ, Добровски проповѣдва да се учи народътъ ни на своя съвремененъ езикъ, а не на гръцки, и да получава всѣка наука на майчиния си говоръ, за да напредне по-скоро национално и културно. Тази спасителна идея бива усвоена съ ревностъ отъ другаритѣ му и така отъ Андросъ после излизатъ нѣкои най-разпалени български родолюбци, извършили твърде много за просвѣтното и революционното дѣло. Тукъ заслугата на Добровски за българското възраждане е особено голѣма.

Каири не можалъ да се задържи дълго на Андросъ. Следъ три годишно учителство (1836—1839) той се оттеглилъ отъ поста си. Българскитѣ му ученици се премѣстили тогава въ Атина, да продължатъ тамъ гимназиалното си и университетско образование. Той самъ заминалъ презъ Солунъ за Бѣлградъ, гдето мислѣлъ да се посвети на книжовна работа за отечеството си. Но сърбитѣ посрещнали съ насмѣшка и езика му и намѣренията му: разбралъ, че тукъ нѣма благоприятна почва за българска просвѣта, щомъ сърбитѣ искали да се наричаме и ние сърби и да пишемъ като тѣхъ. Отишелъ тогава въ Букурещъ и тамъ заварилъ баща си и по-малкия си братъ Панайота. Този ималъ странна сждба. Изучилъ отлично гръцки въ Букурещъ той усвоилъ добре и френски, заминалъ за Женева, после за Марсилия като учителъ въ богатитѣ гръцки семейства, станалъ преводачъ отъ гръцки и коректоръ при